Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Demosthenes, Luciano, Plutarchi, Platonis - Cod. Karlsruhe 1632

Melanchthon, Philipp

[S.l.], 1522-1524

Demosthenis olynthiaca secunda et tertia

urn:nbn:de:bsz:31-303159

Visual Library

DEMOSTHENIS OLYNTHIACA SECVNDA ET TERTIA.

phil: Melanth.

Lipsię in ędibus

Valentini Schumañ

Arbillis P: Gasseri Lindaui:

[um :1:5:24]

Vuittembergę

ꝫ Phil: Melanus:

Oro e suasorij gnis hortatur n. cessantes
cives ad maturandu bellu ~~...~~
atq hic orois status est, porro qr Philippi
metu terrent re suspiciebant erantq Athe-
nis q Phil: impense studebant 7 a bello
multitudine absterrebant, io 1 orois pars
consumit in eleuando Phil: viribus, fit
aut hoc miro artificio, postea vero pposuit
opinione minores Phil: vires ee, qm memo-
rat primu qualis in socios sit, dein q volu-
tate erga eu populares sint, postremo qlis
privatę vitę eo sit, ex hac distributione
tota ea orois pars nascitur, Atq hic miris
coloribus depingit tyrannu erga socios pfidu,
assiduis oneribus subigit at vexantq populares,
privatu luxuriosu, exercit intim 7 oes locos
docet n. gravissi: no posse durare imperia malefi-
cio 7 scelere parta, proin hec orois pars ἠθικη
est 7 ad mores indicandos facit. Z orois parte
obiurgat et castigat ignavia 7 monet industria
* fortuna adiuvandu ee .:

Ppt locos coes crebros hec oro illustrior
est priore nec multo post priam e recitata.
Plutarchus indicat totu honestati inservire
Demosth: orationes eius scripta ad honestatę
referre, etiamsi aliqn no usqquaq ea
honestas sit e republ:

Insignis rhetor qui praeceptor fuit Iuliani apostatae, vir et eruditus et eloquens.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ὙΠΟΘΕΣΙΣ, ΛΟΓΟΥ ὈΛΥΝΘΙΑΚΟΥ͂ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Προσήκαντο μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν ὀλυνθίων οἱ ἀθηναῖοι. καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι. μέλλουσι δὲ περὶ τὴν ἔξοδον, καὶ δεδιόσιν ὡς δυσπολεμήτου ὄντος τοῦ φιλίππου, παρελθὼν ὁ δημοσθένης, πειρᾶται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπιδεικνὺς ὡς ἀσθενῆ τὰ τοῦ μακεδόνος πράγματα, καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις, ὕποπτον αὐτὸν εἶναί φησι, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐκ ἰσχυρὸν τοὺς γὰρ μακεδόνας, ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.

partitio et hic orationis in duas partes.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις ἰδεῖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι δοκεῖ μοι, τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γε-

PROPOSITIO absque exordio ... incipit oratione.

νομίζων τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς πα-
ροῦσι πράγμασι. τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας
Φιλίππῳ γεγενῆσθαι, καὶ χώραν ὅμορον, καὶ
δύναμίν τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέγιστον
ἁπάντων τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοι-
αύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλ-
λαγάς, πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν
πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι, δαιμο-
νίᾳ τινὶ, καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργε-
σίᾳ. δεῖ τοίνυν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ᾽ ἤδη
σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς
αὐτοὺς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι
τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ
μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἦμέν ποτε
κύριοι φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν
ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμά-
χων τε, καὶ καιρῶν. τὸ μὲν οὖν ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι, καὶ

Ratiuncula subiecta

Iustū exordiū hic sequitur quod dissimulat se Philippi vires elevaturū esse et in via sibi sternit ad eū locū, porro nō elevat Phil: vires, sed docet diuturnas esse nō posse quantumque videantur.)

Callida insinuatio seu Confessio, quā postea ...

διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέον-
τα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι.
διατί; ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ᾽ ὅσα ἂν εἴπῃ τις
ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν
τινά, ὑμῖν δ᾽ οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι, ὁ μὲν
γάρ, ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε
τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶ-
σι νομίζεται. ὑμεῖς δὲ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆ-
κε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείο-
να αἰσχύνην ὠφλήκατε. ταῦτα μὲν οὖν, πα-
ραλείψω. καὶ γὰρ εἰ μετ᾽ ἀληθείας τις ὦ
ἄνδρες ἀθηναῖοι σκοποῖτο, ἐνθένδ᾽ ἄν, μέ-
γαν αὐτὸν ἴδοι γεγενημένον, οὐχὶ παρ᾽ αὐτοῦ.
ὧν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πε-
πολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκ-
ει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ
λέγειν. ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι, καὶ βέλ-
τιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ

Translatio

μεγάλα ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι κατ᾽ ἐκείνου φαί-
νοιτ᾽ ἂν ὀνείδη, βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμά-
ζειν, ταῦτ᾽ εἰπεῖν πειράσομαι. τὸ μὲν οὖν ἐπί-
ορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ πε-
πραγμένα δεικνύναι, λοιδορίαν εἶναι τις ἂν
φήσειε κενὴν δικαίως. τὸ δὲ πάνθ᾽ ὅσα πώποτ᾽
ἔπραξε διεξιόντα, ἐφ᾽ ἅπασι τούτοις ἐλέγ-
χειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι,
καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσ-
θαι. τοῦ, τ᾽ ἐκεῖνον ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει
φαῦλον φαίνεσθαι, καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγ-
μένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν φίλιππον, ἰδεῖν.
ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οἷς πρότερον παρα-
κρουόμενος, μέγας νῦν ηὐξήθη, καὶ πρὸς αὐ-
τὴν ἥκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματα αὐτοῦ.
ἐγὼ μὲν οὖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, σφόδρα ἂν I
ἡγούμην καὶ αὐτὸς, φοβερὸν εἶναι καὶ θαυμα-
στὸν τὸν φίλιππον, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα, ἑώ-

+ perstringit hic Aeschine[s] et ceteros qui Macedon[ibus] non e rep: gerebant sed phil: commodo.

ρων αὐτὸν ηὐξημένον. νῦν δὲ θεωρῶν, καὶ σκοπῶν, εὑρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ καταρχὰς, ὅτε ὀλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες, ἐνθένδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν, καὶ τῷ θρυλλούμενόν ποτε ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγόμενον. τὴν δὲ ὀλυνθίων φιλίαν μεταταῦτα, τῷ ποτίδαιαν οὖσαν ἡμετέραν ἐξελεῖν. καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις. θετταλοὺς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα, τῷ μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι, καὶ τὸν φωκικὸν πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν ἀναδέξασθαι. ὅλως δὲ οὐδείς ἐστιν, ὅντιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων. τὴν γὰρ ἑκάστων ἄνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν, καὶ προσλαμβάνων, οὕτως ηὐξήθη. ὥσπερ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας, ἡνίκα ἕκαστοι

+ post Alexandri pherei cede Lycophron Thessalia occupatur pherensium ... Thessali phil: vindicatum se in libertatem ... adversus pherenses ... ita ... occasione phil: victor Thessalos in suam ... redegit.

Male parta male dilabuntur

συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ᾤοντο τί πράξειν,
οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ
καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ' ἕνεκα
ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται. καιροῦ μὲν δὴ
ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεσι φιλίπ-
πῳ τὰ πράγματα, ἢ παρελθών τις ἐμοί,
μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ
ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατη-
μένοι, τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ, ἢ ὡς οἱ πα-
ρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι θετταλοὶ
νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιντο ἄσμενοι. καὶ
μὴν εἴτις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡ-
γεῖται, οἴεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πραγ-
ματα, τῷ τὰ χωρία, καὶ λιμένας, καὶ τὰ τοι-
αῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται, ὅταν
μὲν γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ, καὶ
πᾶσι ταῦτα συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πο-
λέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφο-

Thessali firmi erant et robusti equites ideo potius philippo additi atque idcirco coeteris robustior fit metio hic.

ρας, καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι. ὅταν δ'
ἐκ πλεονεξίας, καὶ πονηρίας τίς ὥσπερ οὗτος
ἰσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσ-
μα, ἅπαντα ἀνεχαίτισε, καὶ διέλυσεν. οὐ γὰρ
ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα,
καὶ ἐπιορκοῦντα, καὶ ψευδόμενον, δύναμιν
βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν
ἅπαξ, καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα
γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν ἂν τύχῃ, τῷ
χρόνῳ δὲ φωρᾶται, καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ,
ὥσπερ γὰρ οἰκίας οἶμαι, καὶ πλοίου, καὶ τῶν
ἄλλων τῶν τοιούτων, τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα
εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς,
καὶ τὰς ὑποθέσεις, ἀληθεῖς, καὶ δικαίας εἶ-
ναι προσήκει. τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πε-
πραγμένοις φιλίππῳ. φημὶ δὴ δεῖν ἡμᾶς ἅμα,
τοῖς μὲν ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέ-
γει κάλλιστα, καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι.

AV

Similis e parabola in Milite plauti +
Na mi prone hoc cogitato ubi probus e archi-
tectus bn lineata carina si semel collocata
facile ee navem facere ubi fundata & con-
structa e:)

πρὸς δὲ θετταλοὺς, πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ, παροξυνεῖ. καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι παγασὰς ἀπαιτεῖν, καὶ περὶ μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἕξουσιν, ἐξεληλυθότων ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν. ὡς ἅπας μὲν λόγος ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως. ὅσῳ γὰρ ἑτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ, πολλὴν δὲ τὴν μετάστασιν, καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. κἂν ταῦτα ἐθελήσητε ὡς προσήκει καὶ δεῖ, παραινεῖν, οὐ μόνον

Marginalia: Graeci: attici; μαγνησίας phil: regna videtur; γνώμη; Expositio; Secundus locus hic primus orationis partis: populares male affectos esse erga phil:; Nova hic locus; alii περαίνειν quod perficere phil:

1)

ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς, καὶ Græcis.
ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ
τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως, κακῶς
ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται. ὅλως μὲν γὰρ ἡ μα-
κεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχή, ἐν μὲν προσθήκης
μέρει, ἐστί τις οὐ σμικρά, οἷον ὑπῆρξέ ποθ'
ὑμῖν ἐπὶ τιμοθέου πρὸς ὀλυνθίους. πάλιν
αὖ, πρὸς ποτίδαιαν ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο
συναμφότερον. νυνὶ δὲ θετταλοῖς νοσοῦσι καὶ στα-
σιάζουσι, καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραν-
νικὴν οἰκίαν ἐβοήθησαν. καὶ ὅποι τις ἂν οἶμαι προσ-
θῇ, κἂν μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ. αὐτὴ
δὲ καθ' αὑτήν, ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστι με-
στή. καὶ γὰρ οὗτος ἅπασι τούτοις (οἷς ἄν τις μέ-
γαν αὐτὸν ἡγήσαιτο) τοῖς πολέμοις, καὶ ταῖς στρα-
τείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν αὐτήν, ἢ ὑπῆρχε
φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε ὦ
ἄνδρες ἀθηναῖοι τοῖς αὐτοῖς φίλιππόν τε χαί-

[Interlinear glosses: deprehendetur; auxilii; adversus; coniunctim; languentibus; adiunxerit; plena; putet; debiliorem; natura]

[Margin: Sic et Hel[illegible] validi s[illegible] ri religio [illegible] et potiss: a[illegible] equitatu[illegible] — ubi olynth[illegible] coniunctim [illegible] — το posterius [illegible] — Clausula [illegible] Maced: — Inversio — Græcis.]

[illegible] coniuncte efficiunt magnum exercitum

X Hic Timotheus apud se Isocratem electo[illegible] habuit fuitque omnium principum sui temporis beatissim[us] nisi tamen Epaminonda [illegible] [illegible] amplius de eo Adag: [illegible]

ρῶν, καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυ-
μεῖ, καὶ τοῦτο ἐζήλωκε, καὶ προῄρηται, πράττων καὶ
κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι παθεῖν, τὴν τῶν δια-
πράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μα-
κεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφα-
λῶς ᾑρημένος. τοῖς δὲ, τῆς μὲν φιλοτιμίας, τῆς ἀπὸ
τούτων, οὐ μέτεστι. κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρα-
τείαις ταύταις ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω, λυποῦνται
καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἔρ-
γοις, οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὑτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν
οὔθ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται,
ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι, κεκλεισμένων τῶν ἐμ-
πορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον. οἱ
μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φι-
λίππῳ, ἐκ τούτων ἄν τις σκέψαιτο οὐ χαλε-
πῶς. οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι, καὶ πε-
ζέταιροι, δόξαν μὲν ἔχουσιν ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ,
καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου. ὡς δ'

κροτέω plaudo

Margin notes: phil: — Adag: — ... fingit Tyr... — Philip — crat phil: vires — συνεκρο... — tribuni — a pedestri agmine.

ἐγὼ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινῶν
ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷοί τε ψεύδεσθαι, οὐ-
δένων εἰσὶ βελτίους. εἰ μὲν γάρ τις ἀνὴρ ἐστὶν
ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων,
τούτους διὰ φιλοτιμίαν πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν
ἔφη, βουλόμενον πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ
ἔργα. πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν φιλοτι-
μίαν τἀνδρὸς, ἀνυπέρβλητον εἶναι. εἰ δέ τις σώ-
φρων, ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρα-
σίαν τοῦ βίου, καὶ μέθην, καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνά-
μενος φέρειν, πρεῶσθαι, καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει
τὸν τοιοῦτον. λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι λῃστὰς
καὶ κόλακας. καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἵους μεθυσθέντας
ὀρχεῖσθαι. τοιαῦτα οἷα ἐγὼ νῦν, ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς
ὀνομάσαι. δῆλον δὲ ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ. καὶ
γὰρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πο-
λὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας,
καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιούτους ἀν-

Qualis ius sit

παρεωρᾶσ... legunt

Credo hunc esse Calliā
q passim perstringit
in comoediis

θρώπους μίμους γελοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν
ᾀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἕνεκα
τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ, καὶ περὶ αὐ
τὸν ἔχει. καίτοι ταῦτα εἰ καὶ μικρά τις ἡγεῖται,
μεγάλα ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δείγματα τῆς ἐκεί
νου γνώμης, καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρον
οῦσιν. ἀλλ' οἶμαι νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ
κατορθοῦν, αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι,
καὶ συσκιάσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη. εἰ δέ τι πταί
σει, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται.
δοκεῖ δ' ἔμοι γε ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν
οὐκ εἰς μακράν, ἄν οἵ τε θεοὶ θέλωσι, καὶ ὑμεῖς
βούλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν
ἕως μὲν ἂν ἐρρωμένος ᾖ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται
τῶν καθέκαστα σαθρῶν, ἐπὰν δὲ ἀρρώστημά τι συμ
βῇ πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν
ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρῶν ᾖ, οὕτω καὶ τῶν πόλε
ων. καὶ τῶν τυράννων. ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀ=

φανῇ τὰ κακὰ τῆς πόλεως ἦν, ἐπειδὰν δὲ ὅμορος
πόλεμος συμπλακῇ, πάντα ἐποίησεν ἔκδηλα.
Εἰ δέ τις ὑμῶν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τὸν φίλιπ-
πον εὐτυχοῦντα ὁρῶν ταύτῃ φοβερὸν προσπο-
λεμῆσαι νομίζει, σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισ-
μῷ χρῆται. μεγάλη γὰρ ῥοπή, (μᾶλλον δὲ ὅλον) ἡ
τύχη παρὰ πάντ᾽ ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.
οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίη,
τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἑλοίμην
ἐθελόντων ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν, καὶ
κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου, πολὺ γὰρ πλείους
ἀφορμὰς, εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχειν,
ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκείνῳ. ἀλλ᾽ οἶμαι καθή-
μεθα, οὐδὲν ποιοῦντες, οὐκ ἔνι δ᾽ αὐτὸν ἀρ-
γοῦντα, οὐδὲ φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι
ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. οὐ δὴ θαυμαστόν
ἐστιν εἰ στρατευόμενος, καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτὸς,
καὶ παρὼν ἐφ᾽ ἅπασι, καὶ μηδένα καιρὸν μηδ᾽

Hunc Locum de Fortuna
tractavit Magnificentiss:
Æschines in orat. co. Demosth:

ὥραν παραλείπων, ὑμῶν μελλόντων, καὶ ψη-
φιζομένων, καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται. οὐδὲ
θαυμάζω τοῦτο ἐγώ. τοὐναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυ-
μαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὧν τοῖς πολε-
μοῦσι προσήκει, τοῦ πάντα ποιοῦντος ἃ δεῖ, περιῆ-
μεν. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις
μέν ποτε ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῶν Ἑλληνι-
κῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἴδια πλε-
ονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξόν, οὐκ ἠθελήσα-
τε, ἀλλ' ἵνα οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ
ὑμέτερα αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσφέροντες, καὶ
προεκινδυνεύετε στρατευόμενοι. νυνὶ δὲ ὀκνεῖ-
τε ἐξιέναι, καὶ μέλλετε εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων. καὶ τοὺς μὲν ἄλ-
λους σέσωκατε πολλάκις πάντας, καὶ καθ'
ἕνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει, τὰ δὲ ὑμέτερα
αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε, ταῦτα θαυ-
μάζω, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν

+ Nam Lacedemonij urbe potiti sunt hoc
bello pelopo: quam postea Lysander restituit

ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι δύναται λογίσασθαι, πό-
σον πολεμεῖτε χρόνον φιλίππῳ, καὶ τί ποι-
ούντων ὑμῶν ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος; ἴστε
δήπου τοῦθ' ὅτι μελλόντων ὑμῶν, ἑτέρους τι-
νὰς ἐλπιζόντων πράξειν, αἰτιωμένων ἀλλήλους,
κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦτα ἅ-
περ νυνὶ ποιούντων, ὁ χρόνος ἅπας διελήλυ-
θεν. εἶτα οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε ὦ ἄνδρες
ἀθηναῖοι, ὥστε δι' ὧν ἐκ χρηστῶν, φαῦλα τὰ
πράγματα γέγονε τῆς πόλεως, διὰ τῶν αὐτῶν
τούτων ἐλπίζετε πράξεων, ἐκ φαύλων αὐτὰ
χρηστὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' οὔτ' εὔλογον, οὔτ' ἔχον
ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε. πολὺ γὰρ ῥᾷον ἔχοντας φυ-
λάττειν, ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκε. νυνὶ δὲ ὅ,τι
μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἐστιν ὑπὸ τοῦ πολέμου
λοιπὸν τῶν πρότερον. κτήσασθαι δὲ δεῖ αὐτῶν οὖν
ὑμῶν τοῦτο ἔργον ἤδη. φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν
χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως. μηδένα αἰτ=

Interrogatio

Subiectio

γνώμη

Hortatio [illegible]
Congeries
constat

B Iubet [illegible] mutare bellum [illegible] belli [illegible] requirunt [illegible]

3 M: T: C: in philipp [illegible] dispositione.

imagini tyranni sit:

τιάσησθε, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε.
τηνικαῦτα δὲ ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας,
τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου, τιμᾶν. τοὺς δὲ ἀδικοῦν-
τας, κολάζειν. τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν, καὶ τὰ
καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα. οὐ γὰρ ἔστι πικρῶς ἐξε- γνώμη
τάσαι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ'
ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα. τίνος
γὰρ ἕνεκα ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νομίζετε, τοὺς αἰτιολογία
μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους
ἂν ἐκπέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δ' εὑρίσκειν
πολέμους (εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ
τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν) ὅτι ἐνταῦθα μέν ἐστι τὰ
ἆθλα ὑπὲρ ὧν ἐστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα. Ἀμφί-
πολις κἂν ληφθῇ, παραχρῆμα αὐτὴν ὑμεῖς ab Exemplo
κομιεῖσθε. οἱ δὲ κίνδυνοι, τῶν ἐφεστηκότων ἴδι-
οι. μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν. ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν
ἐλάττους. τὰ δὲ λήμματα, τῶν ἐφεστηκότων καὶ
τῶν στρατιωτῶν. λάμψακος, σίγειον, τὰ πλοῖα

Male differtur quod in bello
differtur :

... adferti.
pericles apud Thucid:

ἃ συλῶσιν. ἐπὶ οὗ τὸ λυσιτελεῖν αὐτοῖς,
ἕκαστοι χωροῦσιν. ὑμεῖς δὲ ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγ-
ματα ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς
ἐφεστηκότας κρίνετε. ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς
ἀνάγκας ἀκούσητε, ταῦτα ἀφίετε. περίεστι τοί-
νυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν. καὶ διεστάναι. τοῖς μὲν,
ταῦτα πεπεισμένοις. τοῖς δὲ, ταῦτα.
τὰ κοινὰ δὲ, ἔχειν φαύλως. πρότερον μὲν
γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, εἰσεφέρετε κατὰ συμ-
μορίας. νυνὶ δὲ, πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας.
ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τού-
τῳ. καὶ οἱ βοησόμενοι, τριακόσιοι. οἱ δὲ ἄλ-
λοι, προσνενέμησθε. οἱ μὲν, ὡς τούτους. οἱ δὲ,
ὡς ἐκείνους. δεῖ δὴ, ταῦτα ἐπανέντας, καὶ ὑ-
μῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους, κοινὸν καὶ
τὸ λέγειν, καὶ τὸ βουλεύεσθαι, καὶ τὸ πράττειν
ποιῆσαι. εἰ δὲ τοῖς μὲν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος
ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δὲ, ἀναγκά-

[Interlinear glosses: stantes; gradum; eunt; faciunt; dicendi rationem; remittitis; passis; dissidentes alii centuriae; princeps; s. duces et centuriae; additi estis; s. gerentes; omittentes; tenuioribus; imperare; ditioribus]

[Margin notes: γνώμη ... hic sine ἐπι-φώνημα · s. quam illi excusant · remittitis · Increpatio · aliis dom[...] · In oratione π[...] συνταξεως c[...] haec sunt verb[a] · pass: exponenda est.]

Συμμορίαι Centuriae sunt munera obeuntium / nam ex: 10: tribubus Athenis delecti erant 1200 ditiss: qui gererent Remp: quos resp: egeret, et ~~instrue~~ armarent et instruerent 20 classes / distributique erant in singulas sexageni, vocabantque συμμορίαν sexaginta illos / ex his autem locupletiss: 300 eligebant qui in primis pecuniam conferebant

Haec collecta sunt ex oratione Demo[sthenis]

armare
Triremes instruere

ζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν. στρατεύεσθαι. τοῖς *s. comitijs*

δ', ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μη-

imitare
attica paragoge δοτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δε-

όντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ. τὸ δ' ἠδικημένον αἰ-

peius habebit
εὶ μέρος ἐλλείψει. εἶθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν

ἀνακεφαλαίωσις. Conclusio ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν περιέσται. λέγω δὴ κεφάλαιον,

πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει τὸ ἴσον,

πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαν-

τες στρατεύσησθε. πᾶσι τοῖς παριοῦσι, λόγον δι-

δόναι, καὶ τὰ βέλτιστα ὧν ἂν ἀκούσητε, αἱρεῖ-

σθαι. μὴ ἃ ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα εἴπῃ. κἂν ταῦτα *partic. adiectiva*

Circumductio ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμα ἐπαι-

νέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, πολλῷ

βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

Ὑπόθεσις, λόγου ὀλυνθιακοῦ τρίτου,

πέμψαν βοήθειαν τοῖς ὀλυνθίοις οἱ

feliciter gerere
ἀθηναῖοι. καί τι κατορθοῦν ἔδοξαν

δι' αὐτοῦ. καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλ-

ARGVMENTVM P PHIL: MELAN:

~~[illegible] Demosth: [illegible]~~

Miserant Olynthijs auxilia Ath: quibus aliqua ex parte repressus est phil: quod nuncium cum Athenas allatum esset immoderate ferens multitudo res secundas non parum remisit de cura studioque conficiendi belli, Olynthio satis consultum putabant, paruma partis conferebant, non stipendia non supplementum copijs mittebant, ac plane debellatum esset, Demosth: cum videret quam restaret

λετο. ὁ δὲ δῆμος περιχαρής, οἵ τε ῥήτορες παρα-
[supliciu s. sumendu]
καλοῦντες ἐπὶ τιμωρίᾳ Φιλίππου. ὁ δὲ Δημοσθέ-
[p[er]fecto]
νης δεδοικώς, μὴ θαρσήσαντες ὡς τὰ πάντα νε-
[sufficiens]
νικηκότες, καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς
[leuiq[ue] curarent]
Ὀλυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλιγωρήσωσι, διὰ τοῦτο
[iactantia] — *vanitatem*
παρελθὼν, ἐπισκώπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ
[cautione]
πρὸς εὐλάβειαν σώφρονα τὴν γνώμην μεθίστη-
σι. λέγων, οὐ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐ-
τοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων
σωτηρίας. οἶδε γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι πού τι-
[p[ro]dant]
νές, τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκεῖα προέσθαι ποιοῦνται φρον-
[hostes]
τίδα, περὶ δὲ τοῦ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐναντίους,
ἧττον σπουδάζουσιν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ
τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς, φα-
[solui]
νερώτερον ἅπτεται, καὶ ἀξιοῖ λυθῆναι τοὺς
[mulcta] [ferentib[us] rogationes]
νόμους, τοὺς ἐπιτεθέντας ζημίαν τοῖς γράψα-
[s. pecunias] [auderet]
σιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, ἵνα δειχθῇ τὸ συμ-
[monet]
βουλεύειν τὰ βέλτιστα. παραινεῖ δὲ ὅλως πρὸς

simul sentiretq[ue] futuru[m] ut n[on] urgeret[ur] interp-
facile convalesceret hostis multoq[ue] acrius bellu[m] in[sta]-
raret irritatus ab Ath[eniensibus]: Rursus accedit cura-
avit / hortatus ut p[ro]tegerent tela qua[m] cepissent
auxiliorum Olynthiis mitterent pecunia[m] liber[e]
conferrent abrogata lege de Theatrali pecunia
Est itaq[ue] oro[tio] genus suasorii, Na[m] hortatur ut inter-
[illegible] universas [illegible], In confirm[atione]
[illegible] necessitate / q[uo]d n[on] p[er]gant opprimere philip-
[illegible] vix tollerabile fore, deinde de Theatrali p[ecunia]

τῶν τῶν προγόνων ζῆλον (imitationes) ἀναστῆναι, καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις. καὶ ἐπιτιμήσει (increpatione) πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου, τέως ἐκλελυμένου (dissoluti). καὶ τῶν δημαγωγῶν (oratores), ὡς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων (presidentes) τῆς πόλεως. *Habita ē hec multo post*

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Reprehendit aliorum consilia

Οὐχὶ ταυτὰ παρίσταταί (licet) μοι γινώσκειν (+ sententia) ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνομένους. τὰ δὲ πράγματα, εἰς τοῦτο προήκοντα (+ ponere), ὥστε ὅπως μὴ πεισόμεθα (patiamur) αὐτοὶ πρότερον κακῶς, σκέψασθαι δέον. οὐδὲν οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα (+) λέγοντες, ἢ τὴν ὑπόθεσιν περὶ ἧς βουλεύεσθε, οὐχὶ τὴν (legittimam instit.) οὖσαν παριστάντες ὑμῖν ἁμαρτάνειν. ἐγὼ δὲ ὅτι μέν ποτε ἐξῆν (licuerit) τῇ πόλει, καὶ τὰ αὑτῆς ἔχειν ἀσφα=

[left margin:] + ut negligatur Olynthum ... subsidia constringit + quod phil: ... ndebant.

[right margin:] semel missa ... ad auxilia ...

...mnia dicit, postremo exponit maiorum exempla, et in aliis ... nobis locis aspergit πάθη, taxatque vulgi levitatem quod ubi semel arrisit fortuna iam parta fabula esse putabat, carpit etiam invehens rhetores quod popularibus rogationibus remp: evertebant, sed tertius locus splendidissimus est depingitque in totius Reip: statum ferme ad eum modum quo Salustius in principio Coniurationis Catilinae statum Romanae reip: veterem cum sui seculi moribus

λῶς, καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι, καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶδα. ἐπ᾽ ἐμοῦ γὰρ οὐχὶ πάλαι γέγονε ταῦτα ἀμφότερα. νῦν μέντοι πέπεισμαι, τοῦθ᾽ ἱκανὸν προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους σώσωμεν. ἐὰν γὰρ τοῦτο βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα τρόπον τιμωρήσεταί τις ἐκεῖνον ἐξέσται σκοπεῖν. πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι, μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὁντινοῦν ποιεῖσθαι λόγον. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν, πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται. ἐγὼ δὲ, οὐχ ὅτι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλεῦσαι, χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἀπορῶ τίνα χρὴ τρόπον ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέ-

ὄντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς,
ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπο
μένειν, τοῦτο θεωροῦντας εἰ τἀληθῆ λέγω, καὶ δι=
ὰ τοῦτο, ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται. ὁρᾶτε
γὰρ ὡς ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίους,
εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα
πράγματα. ἀναγκαῖον δὲ ὑπολαμβάνω, μικ=
ρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνῆ=
σαι. μέμνησθε ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ᾽ ἀπηγ=
γέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θρᾴκῃ, τρίτον, ἢ τέ=
ταρτον ἔτος τουτί, Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν.
τότε τοίνυν, μὴν μὲν ἦν μαιμακτηριών. πολ
λῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ᾽
ὑμῖν, ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέ
λκειν, καὶ τοὺς, μέχρι πέντε καὶ τετταράκον=
τα ἐτῶν, αὐτοὺς ἐμβαίνειν. καὶ τάλαντα ἑξή=
κοντα εἰσφέρειν. καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντ=
ος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, ἑκατομβαιών, μετα=

Interlinear glosses: intelligendo (συνιέναι); calamitatis (μοχθηρίας); si est (τουτί); oppugnando (πολιορκῶν); September (μαιμακτηριών); tumultu (θορύβου); exacto (διελθόντος); Junius (ἑκατομβαιών); Julius (μετα-).

Left margin: Expletiue subijcit · Vaticinio [illegible] intelligit etiam [illegible] obfuisse [illegible] Philip: · (non est verbum) · [illegible] erat militaris etas

Right margin: Attici · Hor[um] mense illi annum auspicabant[ur]

Atticum unum talentum continet 600 ducatos

τριήρεις maiores sunt naues quas hodie Galleas vocant

Olim nostra Messina Attica a Saracenis annis fere sic dicta 70 [illegible]

γειτνιῶν, βοηδρομιῶν, τούτου τοῦ μηνὸς μόλις
μετὰ τὰ μυστήρια, δέκα ναῦς ἀπεστείλατε,
ἔχοντα χαρίδημον κενάς, καὶ πέντε τάλαντα
ἀργυρίου. ὡς γὰρ ἠγγέλθη φίλιππος ἀσθενῶν,
ἢ τεθνεὼς (ἦλθε γὰρ ἀμφότερα) οὐκέτι καιρὸν
οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφήκατε ὦ ἄν-
δρες ἀθηναῖοι τὸν ἀπόστολον. ἦν δ' οὗτος, ὁ και-
ρὸς αὐτός. εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν ὥσ-
περ ἐψηφισάμεθα προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώ-
χλει νῦν ἡμῖν ὁ φίλιππος τότε σωθείς. τὰ μὲν
δὴ τότε πραχθέντα, οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι. νῦν δ'
ἑτέρου πολέμου καιρὸς ἥκει. τίς οὗτος, δι' ὃν
καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταυτὰ πάθη-
τε. τί δὴ χρησόμεθα ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τούτῳ;
εἰ γὰρ μὴ βοηθήσητε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνα-
τόν, θεάσασθε ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγηκό-
τες πάντα ἔσεσθε ὑπὲρ φιλίππου. ὑπῆρχον
ὀλύνθιοι δύναμίν τινα κεκτημένοι, καὶ διέκειθ'
οὕτω τὰ πράγματα, οὔτε φίλιππος ἐθάρρει

Γ

ἀποδόξιο

Hic ist ... propositio.

στρατηγήσ...

Descriptio rationum

ἐλλήσο

+ praeterita reprehendi ... corrigi non possunt.

τούτους, οὔθ' οὕτω φίλιππον. ἐπράξαμεν ἡμεῖς,
κἀκεῖνοι πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην, ἦν τοῦτο ὥσπερ
ἐμπόδισμά τι τῷ φιλίππῳ, καὶ δυσχερές, πό-
λιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς
διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς, ἐκπολεμῶσαι δεῖν
ᾠόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου. καὶ ὃ
πάντες ἐθρύλλουν τέως, τοῦτο πέπρακται νῦν ὁ-
πωσδή ποτε. τί οὖν ὑπόλοιπον ὦ ἄνδρες ἀθηναῖ-
οι, πλὴν βοηθεῖν ἐρρωμένως καὶ προθύμως, ἐγὼ
μὲν οὐχ ὁρῶ. χωρὶς γὰρ τῆς περιστάσης ἂν ἡμᾶς
αἰσχύνης, εἰ καθυφείμεθά τι τῶν πραγμάτων, οὐ-
δὲ τὸν φόβον ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, μικρὸν ὁρῶ τὸν
τῶν μεταταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι θη-
βαίων ὑμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι φωκέ-
ων, μηδενὸς δ' ἐμποδὼν ὄντος φιλίππῳ, τὰ
παρόντα καταστρεψαμένῳ πρὸς ταῦτα ἐπικλῖ-
ναι τὰ πράγματα. ἀλλὰ μὴν εἴ τις ὑμῶν εἰς
τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέοντα, ἰδεῖν
ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινά, ἐξὸν ἀκούειν ἄλλο-

Ostentatio brevis

a pirulis

Absurda

θι γινόμενα. καὶ βοηθοὺς αὐτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις αὐτὸν βοηθεῖν. ὅτι μὲν γὰρ εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα, ἐὰν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δή που. ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν εἴποι τις ἄν, πάντες ἐγνώκαμεν καὶ βοηθήσομεν. τὸ δ' ὅπως, τοῦτο λέγε. μὴ τοίνυν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς. νομοθέτας καθίσατε. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις, μὴ θῆσθε νόμον μηδένα. εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἱκανοί, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλάπτοντας ὑμᾶς, λύσατε. λέγω δὲ, τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν, σαφῶς οὑτωσὶ, καὶ τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους. ὧν οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ, τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμουσι θεωρικά. οἱ δὲ, τοὺς ἀτακτοῦντας, ἀθῴους καθιστᾶσιν. εἶτα καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιεῖν βουλομένους, ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα λύσητε, καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν ὁδὸν παράσχητε ἀσφαλῆ,

rogatione fero

τηνικαῦτα τὸν γράφοντα ἅπαντες ἴστε, ὅτι συμφέρει, ζητεῖτε. πρὶν δὲ ταῦτα πρᾶξαι, μὴ σκοπεῖτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται. οὐ γὰρ εὑρήσετε, ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλοντος, τὸ παθεῖν ἀδίκως τι κακόν, τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ γράψαντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν, τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν φοβερώτερον ποιῆσαι. καὶ λύειν γε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τοὺς νόμους δεῖ τοὺς αὐτοὺς ἀξιοῦν, οἵπερ καὶ τεθείκασιν. οὐ γάρ ἐστι δίκαιον τὴν μὲν χάριν, ἣ πᾶσαν ἔβλαπτε τὴν πόλιν τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρχειν, τὴν δὲ ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἅπαντες ἂν ἄμεινον πράξαιμεν, τῷ νῦν τὰ βέλτιστα εἰπόντι ζημίαν γενέσθαι. πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι, μηδαμῶς ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, μηδένα ἀξιοῦτε τηλικοῦτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους τούτους παραβάντα μὴ δοῦναι δίκην.

μηδ' οὕτως ἀνόητον, ὥστε εἰς πρόὒπτον κακὸν
αὑτὸν ἐμβαλεῖν. οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς
ἀγνοεῖν δεῖ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὅτι ψήφισμα
οὐδενός ἐστιν ἄξιον, ἂν μὴ προσγένηται τὸ ποι-
εῖν ἐθέλειν, τά γε δόξαντα προθύμως ὑμᾶς. εἰ
γὰρ αὐτάρκη τὰ ψηφίσματα ἦν, ἢ ὑμᾶς ἀναγ-
κάζειν ἃ προσήκει πράττειν, ἢ περὶ ὧν γραφείη
διαπράξασθαι, οὔτ' ἂν ὑμεῖς, πολλὰ ψηφιζό-
μενοι, μικρὰ μᾶλλον δ' οὐδὲν ἐπράττετε τού-
των, οὔτε φίλιππος τοσοῦτον ὑβρίκει χρόνον.
πάλαι γὰρ ἂν ἕνεκά γε ψηφισμάτων ἐδεδώ-
κει δίκην, ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει. τὸ γὰρ πρά-
ττειν, τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ
τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστι.
τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχει.
καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῖν εἰσιν ὦ ἄν-
δρες ἀθηναῖοι, δυνάμενοι, καὶ γνῶναι πάντων
ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ ῥηθέντα, καὶ πρᾶξαι δὲ
δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῆτε. τίνα γὰρ χρό-
νον, ἢ τίνα καιρὸν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τοῦ πα-

χωρίον

ρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ πότε ἃ δεῖ πρά-
ξετε εἰ μὴ νῦν; οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν τὰ χω-
ρία προείληφεν ἄνθρωπος; εἰ δὲ καὶ ταύτης
κύριος τῆς χώρας γενήσεται, πάντων αἴσχιστα
πεισόμεθα. οὐχ, οὓς εἰ πολεμήσαιεν, ἑτοίμως
σώσειν ὑπισχνούμεθα, οὗτοι νῦν πολεμοῦνται;
οὐκ ἐχθρός; οὐκ ἔχων τὰ ὑμέτερα; οὐ βάρβα-
Obtestatio ρος; οὐχ ὅ, τι ἂν εἴποι τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν
ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες, καὶ μονονουχὶ συγκα-
τασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰτίους οἵτι-
νές εἰσι τούτων ζητήσομεν; οὐ γὰρ αὐτοί γ' αἴτι-
Creis: οι φήσομεν εἶναι. σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. οὐ
Similitudo γὰρ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, τῶν φυ-
γόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ. ἀλλὰ καὶ τοῦ
στρατηγοῦ, καὶ τῶν πλησίον, καὶ πάντων μᾶλλον.
ἥττηνται δ' ὅμως διὰ πάντας τοὺς φυγόντας
Amis: δή που. μένειν γὰρ ἐξῆν, τῷ κατηγοροῦντι τῶν
ἄλλων. εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἄν. καὶ
Accommodatio νῦν οὐ λέγει τις τὰ βέλτιστα, ἀναστὰς ἄλλος

εἰπάτω. μὴ τοῦτον αἰτιάσθω. ἕτερος λέγει
τις βελτίω, ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ. ἀλλ'
οὐχ ἡδέα ταῦτα· οὐκέτι τοῦθ' ὁ λέγων ἀδικεῖ.
πλὴν εἰ δέον εὔξασθαι, παραλείπει. εὔξασθαι
μὲν γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ῥᾴδιον εἰς ταὐτὸ πά-
νθ' ὅσα βούλεταί τις ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ.
ἑλέσθαι δὲ ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ
σκοπεῖν, οὐκέθ' ὁμοίως εὔπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ
βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἂν μὴ ἀμφότε-
ρα ἐξῇ λαμβάνειν. εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχοι τὰ
θεωρικὰ ἐᾶν, καὶ πόρους ἑτέρους λέγειν στρατι-
ωτικούς, οὐχ οὗτος κρείττων εἴποι τις ἄν, φή-
μι ἔγωγε, εἴπερ ἐστὶν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. ἀλλὰ
θαυμάζω εἴ τῳ ποτε ἀνθρώπων, ἢ γέγονεν, ἢ γε-
νήσεται, ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ
δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορῆσαι πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ' οἶ-
μαι μέγα τοῖς τοιούτοις ὑπάρχει λόγοις, ἡ παρ'
ἑκάστου βούλησις. διόπερ ῥᾷον ἁπάντων ἐστὶν
αὑτὸν ἐξαπατῆσαι. ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος

καὶ οἴεται· τὰ δὲ πράγματα πολλάκις, οὐχ οὕ-
τω πέφυκεν. ὁρᾶτε οὖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι ταῦ-
θ' οὕτως, ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται,
καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι, καὶ μισθοὺς ἕξετε. οὔτοι
σωφρόνων, οὐδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλ-
λείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων τοῦ πο-
λέμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνείδη φέρειν. οὐδ'
ἐπὶ μὲν κορινθίους, καὶ μεγαρέας, ἁρπάσαντας τὰ
ὅπλα πορεύεσθαι, φίλιππον δ' ἐᾶν πόλεις ἑλ-
ληνίδας ἀνδραποδίζεσθαι, δι' ἀπορίαν ἐφοδίων
τοῖς στρατευομένοις. καὶ ταῦτ' οὐχ ἵν' ἀπέχθω-
μαί τισιν ὑμῶν, τὴν ἄλλως προῄρημαι λέγειν,
οὐκ οὕτως ἄφρων οὐδὲ ἀτυχής εἰμι ἐγὼ, ὥσ-
τε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μηδὲν ὠφελεῖν νο-
μίζων, ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω τὴν τῶν
πραγμάτων σωτηρίαν, ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν
χάριτος αἱρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων
ἡμῶν λέγοντας ἀκούω (ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς)
οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παριόντες ἅπαντες, μι-

Maiorum exempla dico laudamus quam imitamur

Tantæ integritatis vir fuit ut vulgo iustus nominaretur

μοῦνται δ' οὐ πάνυ τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ τῷ
ἔθει τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν ἀριστείδην ἐκεῖ-
νον, τὸν νικίαν, τὸν ὁμώνυμον ἐμαυτῷ, τὸν πε-
ρικλέα. ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφή-
νασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν χα-
ρίσωμαι; προπέποται, τῆς παραυτίκα ἡδονῆς καὶ
χάριτος, τὰ τῆς πόλεως πράγματα. καὶ τοιαυτὶ
συμβαίνει. καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει,
τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχρῶς. καίτοι σκέψασθε ὦ ἄν-
δρες ἀθηναῖοι ἅ τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι,
τῶν ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν.
ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος.
οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμα-
σιν, ἀλλ' οἰκείοις ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, εὐδαίμο-
σιν ἔξεστι γενέσθαι. ἐκεῖνοι τοίνυν οἷς οὐκ ἐχα-
ρίζονθ' οἱ λέγοντες, οὐδ' ἐφίλουν αὐτοὺς ὥσ-
περ ὑμᾶς, οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα
ἔτη τῶν ἑλλήνων ἦρξαν ἑκόντων, πλείω δ' ἢ μυ-
ρία τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον, ὑπή-
κουε δὲ ὁ ταύτην ἔχων τὴν χώραν αὐτοῖς βασι-

Δ

μυρία τάλαντα ain tunne goltz hundert ducat fl:

a τροπη: fuga
unde Trophaea

λεύς, ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον βάρβαρον ἕλλησι. πολ-
λὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν
τρόπαια, αὐτοὶ στρατευόμενοι, μόνοι δὲ ἀνθρώπων,
κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούν-
των κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν ἑλληνικῶν ἦσαν
τοιοῦτοι. ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐτὴν, θεά-
σασθε ὁποῖοι ἔν τε τοῖς κοινοῖς, καὶ τοῖς ἰδίοις.
δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοι-
αῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν,
καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν
ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι. ἰδίᾳ δ'
οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ σφόδρα ἐν τῷ τῆς πο-
λιτείας ἤθει μένοντες, ὥστε τὴν ἀριστείδου, καὶ
τὴν μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν
εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστὶν, ὁρᾷ τῆς
τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. οὐ γὰρ εἰς
περιουσίαν ἐπράττετ' αὐτοῖς τὰ τῆς πόλεως,
ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὔξειν ἕκαστος ᾤετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ
τὰ μὲν ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς
εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν, μεγάλην

pulchra bene constitutae reip: Imago cui qualis
apud Salustium circa initium Catilinae

Ennius sic alludit
Moribus antiquis res stat Romana virisque

[Marginal glosses: terra; classe; publicum; ornamenta; donariorum; herlicher; superfluitatem; administratio; [illegible]]

εἰκότως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν. ὅτε μὲν δή, τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ πράγματα, ἐκείνοις χρωμένοις, οἷς εἶπον προστάταις. νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει; ἆρά γε ὁμοίως καὶ παραπλησίως; καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ᾽ ἂν ἔχων εἰπεῖν. ἀλλ᾽ ὅσης ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι. καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δὲ ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ᾽ ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν πρωτείων ἡμῖν ἀντιτάξασθαι. ἐξὸν δ᾽ ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας. πλείω δ᾽ ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν, εἰς οὐδὲν δέον. οὓς δ᾽ ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης, ἀπολωλέκασιν οὗτοι. ἐχθρὸν δ᾽ ἐφ᾽ ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἠσκήκαμεν. ἢ φρασάτω τίς ἐμοί παρελθών, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ᾽ ἡμῶν αὐτῶν Φίλιππος. ἀλλ᾽ ὦ τᾶν, εἰ ταῦτα φαύλως, τά γ᾽ ἐν αὐ-

bolwerck
befestigung

Ironia — τῇ τῇ πόλει, νῦν ἄμεινον ἔχει· καὶ τί ἄν τις εἰ-
πεῖν ἔχοι τὰς ἐπάλξεις ἃς κονιῶμεν· καὶ τὰς ὁ-
δοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας, καὶ λήρους·
ἀποβλέψατε δὴ, πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα πολιτευ-
ομένους, ὧν οἱ μὲν, ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνα-
σιν. οἱ δ' ἐξ ἀδόξων, ἔντιμοι. ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰ-
κίας, τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας
Attic: εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως
ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται. τί
δὴ τὸ πάντων αἴτιον τούτων, καὶ τί δή ποτε ἅ-
παντ' εἶχε καλῶς τότε, καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι τὸ
μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆ-
μος, δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν, καὶ κύριος
αὐτὸς ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν. καὶ ἀγαπητὸν ἦν πα-
ρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἑκάστῳ, καὶ τιμῆς, καὶ ἀρ-
χῆς, καὶ ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν. νῦν δὲ τοὐν-
αντίον. κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι
καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται. ὑμεῖς δὲ ὁ δῆ-
μος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα,
§. 7 συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γε-

(margin: αἰτιολογία — certatur electo[?] tyrannide [illegible] finiunt.)
(margin: non referendo ad populum amplius ut antea.)
ἀσύνδετον,

δεσπότης = dns .i. servi
κύριος = dns q[uod] [illegible] aliis [illegible]

γένηθε, ἀγαπῶντες ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν
ὑμῖν, ἢ βοηδρόμια πέμψωσιν οὗτοι. καὶ τὸ πάν-
των ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων, αὐτῶν χά-
ριν προσοφείλετε. οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρ-
ξαντες ὑμᾶς, ὑπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα, καὶ τιθασ-
εύουσι χειροήθεις αὐτοῖς ποιοῦντες. ἔστι δ' οὐδέ-
ποτ' οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβ-
εῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας. ὁποῖ' ἄττα γὰρ
ἂν, τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦ-
τον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. ταῦτα, μὰ τὴν
Δήμητρα, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰπόν-
τι ἐμοὶ, γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη, τῶν πεποι-
ηκότων αὐτὰ γενέσθαι. οὐδὲ γὰρ παρρησία πε-
ρὶ πάντων ἀεὶ παρ' ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' ἔγωγε ὅτι
καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω. ἐὰν οὖν, ἀλλὰ νῦν γ'
ἔτι ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἐθῶν, ἐθελήσητε
στρατεύεσθαί τε καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐ-
τῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἴκοι ταύταις,
ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρήσησθε,
ἴσως ἂν ἴσως ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τέλειόν τι καὶ

Δ iij

vide plutarc. Theseo

γνῶμαι

Mitiga sensus

Epilogus ad causam dit.

Nō est magna civitas consistere cum sit immunitu Hannibalis vox

Exponit sese Demosth:

μέγα κτήσαισθε ἀγαθόν, καὶ τῶν τοιούτων λημ-
μάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι πα-
ρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε. καὶ γὰρ
οὔτε ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησιν, οὔτ' ἀποθνήσκειν
ἐᾷ. καὶ ταῦτα ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦ-
τά ἐστιν, ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ,
οὔτ' ἀπογνόντας, ἄλλο τι πράττειν ἐᾷ, ἀλλ' ἔστι

...cupationes et ...futatiuncule

ταῦτα τὴν ἑκάστου ῥᾳθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάν-
οντα. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις φήσει τις.

...latio q[uae] illos ...orat ad pri[m]... ...le institut...

καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἁπάν-
των ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ἵνα τῶν κοινῶν ἕκαστος
τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, εἰς
τοῦθ' ἑτοίμως χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχοι. ἔξεστιν
ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι μένων ἐστὶ βελτίων τοῦ δι'
ἔνδειαν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλαγμέ-
νος, συμβαίνει τί τοιοῦτον, οἷον καὶ τὰ νῦν·
στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τού-
των λημμάτων ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον ὑπὲρ τῆς
πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν, ὅσα οὗτος
ἀτάκτως νῦν λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ἐξ

ἴσῃ τάξει λαμβανέτω. πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν
ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ οὔτ' ἀφελὼν, οὔτε
προσθεὶς πλὴν μικρῶν, τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν,
εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν τὴν αὐτήν, τοῦ λα-
βεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν
τοῦθ' ὅ, τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου και-
ρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας, οὐκ ἔστιν ὅπου, τοῖς μη-
δὲν ἐγὼ ποιοῦσι τὰ τῶν ποιησόντων, εἶπον, ὡς
δεῖ νέμειν, οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν. καὶ σχολάζειν,
καὶ ἀπορεῖν. ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεῖνος νικῶσι ξένοι
ταῦτα πυνθάνεσθαι. ταῦτα γὰρ νυνὶ γίνεται, καὶ
οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων
ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐ-
τῶν, ἀξιῶ πράττειν ταῦτα, ἐφ' οἷς ἑτέρους τιμᾶ-
τε, καὶ μὴ παραχωρεῖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τῆς τάξε-
ως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς, μετὰ πολ-
λῶν καὶ καλῶν κινδύνων, κτησάμενοι κατέλι-
πον. σχεδὸν εἴρηκα ἃ νομίζω συμφέρειν. ὑμεῖς
δὲ, ἕλοισθε ὅ, τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασιν ὑμῖν συ-
νοίσειν μέλλει.

ΤΕΛΟΣ.

δικάζω ex iudicia

Mitigat ... forte offende

Clausula

ὁ δεῖνος × isthic f. Philippi

Nullu[m] est regnu[m] in tota (opinor) Europa q[uo]d s[i]t fortius et florentius fuerit Gallico, s[ed] et illud iam innumerabilibus bellis pene exhaustu[m] est.

Relativa solent efferri casu antecedentium.

Tyranni descriptio

Infidus et p[er]fidus erga socios
Iniustus popularibus
Luxuriosus sibi ipsi

O[mn]es corporis partes affecti[ones] aut ruptae s[un]t aut convulsae aut luxatae si sint solidae / servis se spualia sunt

Durit[er] aureis Terentii Eunuchus membra excepta.

Iunior p[...]:

Multa no[n] s[unt] legenda s[ed] multu[m] est legendum et saepe

Navis sexaginta viros Atheniis habebat sic et in p[at]ria n[ost]ra ain iagschiff.

συμμορία ain bundt et Classis

μονοπώλιον ain zunfft

Obulus Ath: unus: 5: nummulos valet Saxonicos

Nati a 30 anno ad 45 militare Atheniis solebant / post hos ad civiles admittebantur moratq